Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Kanon filmowy, PG_00189818		
Kierunek studiów	Kulturoznawstwo (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Badań nad Kulturą -> Zakład Kulturoznawstwa		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Dariusz Szymański	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy				
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu	
	Przedmiot ma dwa zasadnicze cele. Pierwszym jest zapoznanie studentów z ideą kanonu, w tym szczególnie kanonu filmowego oraz z konkretnymi kanonami i ich kulturowymi, artystycznymi, ideologicznymi i społecznymi funkcjami (kanon jako wcielenie wartości respektowanych w kręgu danej kultury, ale i narzędzie władzy). Drugim celem jest prezentacja kanonicznych dzieł, twórców i nurtów kina, głównie zachodniego nie tylko budująca wiedzę typu erudycyjnego, ale też umożliwiająca namysł nad zmiennością sztuki filmowej i jej różnymi uwikłaniami.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[KULL3_U01] Student_ka potrafi formułować i rozwiązywać nietypowe i złożone problemy z zakresu kulturoznawstwa przez właściwy dobór informacji o kulturze oraz ich krytyczną ocenę, analizę i syntezę	Student_ka potrafi formułować i rozwiązywać nietypowe i złożone problemy z zakresu kanonu filmowego przez właściwy dobór informacji z zakresu historii filmu i filmoznawstwa oraz ich krytyczną ocenę, analizę i syntezę	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[KULL3_K02] Student_ka jest gotów_a do wypełniania zobowiązań wobec kultury, jej dziedzictwa i grup kulturowych	Student_ka jest gotów_a do wypełniania zobowiązań wobec kultury filmowej, jej dziedzictwa i odbiorców	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
[KULL3_W02] Student_ka ma zaawansowaną wiedzę o refleksji nad kulturą w naukach o sztuce	Student_ka ma zaawansowaną wiedzę o refleksji nad kanonem filmowym w kontekście wiedzy o filmie oraz kanonu w innych dyscyplinach artystycznych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[KULL3_U04] Student_ka potrafi brać udział w debatach, przedstawiając i oceniając stanowiska na temat kultury oraz popularyzując wiedzę o niej	Student_ka potrafi brać udział w debatach, przedstawiając i oceniając stanowiska na temat kanonu filmowego oraz popularyzując wiedzę o nim	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta

Treści przedmiotu

Kanon pojęcie, wartości, funkcje. Kanon literacki kulturowy filmowy (źródła, zasięg, zmienność, względność, negocjowalność). Kanon a pojęcia kina artystycznego, autorskiego, popularnego, europejskiego itd. Kanony i mechanizmy kanonizacji w kulturze filmowej (lista brukselska, listy Sight & Sound, ankiety, nagrody, festiwale, prasa i książki filmowe, akademickie historie kina). Kanoniczni twórcy i dzieła dawniej i dziś. Ostateczny zakres treści programowych i poruszanych na zajęciach zagadnień ustala prowadzący w zależności od potrzeb.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Wybór specjalności.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Aktywność na zajęciach	51.0%	20.0%
Pisemna praca zaliczeniowa	51.0%	40.0%
Kolokwium sprawdzające znajomość problematyki poruszanej na zajęciach i lektur obowiązkowych	51.0%	40.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Adamczak Marcin, Poker czy msza? O festiwalu filmowym jako instytucji społecznej, Ekrany 2013, nr 34, s. 2326.Bloom Harold, Podzwonne dla kanonu, przeł. Marcin Szuster, Literatura na Świecie 2003, nr 910, s. 164198.Burek Tomasz, Pandemonium Reymonta i Wajdy, Kino 1974, nr 12, s. 29.Ferro Marc, Legenda i historia: Pancernik Potiomkin, [w:] tegoż, Kino i historia, przekład Tomasz Falkowski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011, s. 99101.Garbicz Adam, Klinowski Jacek, Pancernik Potiomkin, [w:] tychże, Kino wehikuł magiczny. Przewodnik osiągnięć filmu fabularnego. Podróż pierwsza. 19131949, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2007, s. 106108.Garbicz Adam, Klinowski Jacek, Złodzieje rowerów, [w:] tychże, Kino wehikuł magiczny. Przewodnik osiągnięć filmu fabularnego. Podróż pierwsza. 19131949, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2007, s. 495497.Helman Alicja, De Sica albo realizm humanistyczny, [w:] Historia kina, t. 2, Kino klasyczne, red. nauk. Tadeusz Lubelski, Iwona Sowińska, Rafał Syska, Universitas, Kraków 2011, s. 595600.Helman Alicja, Dżiga Wiertow albo wszechobecność kamery, Kino 1973, nr 5, s. 6264.Helman Alicja, Neorealizm: próby definicji, [w:] Historia kina, t. 2, Kino klasyczne, red. nauk. Tadeusz Lubelski, Iwona Sowińska, Rafał Syska, Universitas, Kraków 2011, s. 578583.Helman Alicja, Orson Welles albo tajemnica wieloznaczności obrazu filmowego, Kino 1973, nr 8, s. 6264.Iordanova Dina, Festiwale filmowe poza filmami: glamour, grupy interesów, korporacje, tłum. Karolina Kosińska, Kwartalnik Filmowy 2017, nr 100, s. 3442.Janion Maria, Wajda i wartości, Film 1975, nr 9, s. 1215.Kael Pauline, Szmira, sztuka i kino, [w:] tejże, Co dzień w kinie, wyboru dokonała i przeł. Wanda Wertenstein, Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, Warszawa 1978, s. 1964.Kołodyński Andrzej, Gdzie ruch staje się muzyką. Film w pracowni Normana McLarena, Film 1977, nr 6, s. 2021.Kołodyński Andrzej, Wiertow: entuzjazm i kamera, Kino 1979, nr 11, s. 3237.Kornatowska Maria, Baśń świadectwo czasu, Kwartalnik Filmowy 19951996, nr 1213, s. 94102.Kovács András Bálint, The institution of the art film, [w:] tegoż, Screening modernism. European art cinema, 19501980, The University of Chicago Press, Chicago London 2007, s. 2027.Loska Krzysztof, Zawrót głowy, [w:] tegoż, Hitchcock autor wśród gatunków, Rabid, Kraków 2002, s. 214224.Lubelski Tadeusz, Dwie ziemie jałowe: 1898 i 1974, Kwartalnik Filmowy 1997, nr 18, s. 118128.Lubelski Tadeusz, Nowa fala 60 lat później. O pewnej przygodzie kina francuskiego, Universitas, Kraków 2017 [Rozdział I. Kinofilia, czyli wyłonienie się grupy podrozdział: Trzecia faza wtajemniczenia: redakcja Cahiers du Cinéma; Rozdział II. Polityka autorska, czyli program].Lupo Jonathan, Loaded canons: contemporary film canons, film studies, and film discourse, The Journal of American Culture 2011, issue 3, s. 219233.Mazierska Ewa, Gabinet Jana Švankmajera, Kino 1997, nr 9, s. 812.Schrader Paul, Canon fodder, Film Comment 2006, no. 5 (September October), s. 3349.Sitkiewicz Paweł, Małe wielkie kino. Film animowany od narodzin do końca okresu klasycznego, słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2009 [strony 4246 i 5264].Staiger Janet, The politics of film canons, Cinema Journal 1985, no. 3, s. 423.Syska Rafał, 70 lat Charlesa Fostera Kanea, Ekrany 2011, nr 12, s. 4248.Syska Rafał, Hitchcock w Hollywood, [w:] Historia kina, t. 2, Kino klasyczne, red. nauk. Tadeusz Lubelski, Iwona Sowińska, Rafał Syska, Universitas,Kraków 2011, s. 426430.Syska Rafał, Orson Welles mit, [w:] Historia kina, t. 2, Kino klasyczne, red. nauk. Tadeusz Lubelski, Iwona Sowińska, Rafał Syska, Universitas,Kraków 2011, s. 422426.Szczechura Daniel, Tango czyli nowe spojrzenie na kino, Kino 1983, nr 5, s. 1315.Wojnicka Joanna, Siergiej Eisenstein, [w:] Historia kina, t. 1, Kino nieme, red. nauk. Tadeusz Lubelski, Iwona Sowińska, Rafał Syska, Universitas, Kraków 2009, s. 519527.

	Uzupełniająca lista lektur	Bordwell D., Staiger J., Thompson K., The Classical Hollywood Cinema. Film Style and Mode of Production to 1960, London 1991.Casper D., Hollywood Film 1963-1976. Years of Revolution and Reaction, Malden 2011.Casper D., Postwar Hollywood 1946-1962, Malden 2007. Historia kina, red. T. Lubelski, I. Sowińska, R. Syska, t. 1, Kino nieme, Kraków 2009, t. 2, Kino klasyczne, Kraków 2011, t. 3, Kino epoki nowofalowej, Kraków 2015.Historia kina. Wybrane lata, Warszawa 1998.Lubelski T., Historia kina polskiego 1895-2014, Kraków 2015.Nasza ankieta. Dziesięć najważniejszych filmów, Kino 1973, nr 4, s. 30-40.Płażewski J., 200 filmów tworzy historię najnowszą kina, Warszawa 1973.Płażewski J., Historia filmu. 1895-2005, wyd. 7 poszerz., Warszawa 2010.Płażewski J., Na czele bandera zbuntowanego pancernika, Kino 1973, nr 4, s. 41-45.Rosenbaum J., Essential Cinema. On the Necessity of Film Canons, Baltimore 2004.A także tzw. lista brukselska i ankiety nt. kanonu filmowego w czasopismach, m.in. "Sight & Sound"
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Brak.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.